

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová evropská úprava digitálních služeb - 1. díl - Digital Services Act

Evropská komise představila návrhy hned dvou nařízení, jejichž cílem je harmonizace pravidel digitálního prostředí v Evropské unii. První nařízení nazvané Digital Services Act se zaměřuje spíše na regulaci digitálních služeb všeho druhu a primárně chrání příjemce služby před nelegálním obsahem, před porušováním jejich spotřebitelských práv, a před dalšími riziky.

Trh s online zprostředkovatelskými službami - od komunikačních aplikací přes úložiště nebo online obchody až po největší sociální sítě - je na evropské úrovni zatím regulován především směrnicemi. Klíčové z nich, e-commerce směrnici[1], je přitom již 20 let, což je v online prostředí celá věčnost. Za tu dobu se objevila řada nových technologií i služeb, ale také s nimi spojených potíží, mezi něž patří i ohromný vliv a tržní síla těch největších hráčů. Některé státy novým výzvám čelí vlastní národní legislativou, což prohlubuje roztržštěnost regulace napříč EU a oslabuje vnitřní trh EU.

Evropská komise („**Komise**“) již nějakou dobu připravuje ambiciózní řešení současných neduhů digitálního světa. Tyto snahy vyústily koncem loňského roku v představení návrhů dvou nových nařízení, kterými jsou Akt o digitálních službách (Digital Services Act, „**DSA**“) a Akt o digitálních trzích (Digital Markets Act, „**DMA**“). Návrhy nejen následují dvoupilířovou strukturu regulace, jak tato byla plánována již dříve, ale svojí formou potvrzují snahu Komise opět sjednotit evropskou legislativu v dotčených oblastech. Jakmile budou nařízení účinná, budou přímo aplikovatelná ve všech zemích EU. Zatím jsou návrhy otevřeny pro zpětnou vazbu široké veřejnosti.

Tento díl příspěvku se věnuje návrhu nařízení DSA. Druhé nařízení, DMA, je zaměřené na trhy a chování platforem na nich, jedná se povahou spíše o soutěžní regulaci - jemu se budeme blíže věnovat v druhém díle tohoto příspěvku.

DSA: zastřešující úprava e-commerce

Jedním z hlavních témat DSA je boj proti nelegálnímu obsahu, zboží a službám a s tím související ochrana uživatelů. Vedle toho DSA v některých ohledech využívá proporčního nastavení povinností tak, aby dopadalo méně na menší služby či startupy, a naopak větší díl odpovědnosti kladlo na největší platformy. Obecně je DSA míněno jako doplnění stávající úpravy online zprostředkovatelských služeb v podobě zejm. e-commerce směrnice, DSM[2] či AVMS směrnice[3].

DSA má obecně dopadat na **poskytovatele zprostředkovatelských služeb** (poskytovatele přístupu k internetu, registrátoři domén), do nichž spadají **poskyvatelé hostingových služeb** (cloudové služby a webhostingové služby), mezi něž se řadí **platformy** (internetová tržiště, obchody s mobilními aplikacemi, sociální sítě), ve kterých mají specifickou pozici tzv. **rozsáhlé platformy** (platformy s alespoň 45 miliony uživateli v EU měsíčně). Povinnosti pro nadřazené kategorie poskytovatelů dopadnou i na všechny podřazené kategorie.

DSA současně cílí na všechny poskytovatele zprostředkovatelských služeb, kteří svoje služby nabízejí v EU, vyjma služeb, které se poskytují osobám v EU v malém rozsahu a spíše nahodile. Cílem je zachovat určitý standard ochrany uživatelů služeb a současně neznevýhodnit poskytovatele usazené

v EU vůči poskytovatelům ze třetích zemí.

Odpovědnost poskytovatelů zprostředkovatelských služeb za obsah - dnešní základy zůstávají stejné

Z pohledu odpovědnosti poskytovatelů DSA zachovává hlavní pilíř současné právní úpravy - systém „notice and take down“. Ten zjednodušeně řečeno znamená, že **poskytovatelé zásadně neodpovídají za obsah přenášený či ukládaný uživateli jejich služeb**, pokud o jeho nelegálnosti nevědí a pokud v případě, že se o ní dozvedí (typicky z oznámení uživatele - *notice*), provedou jeho odstranění či zabránění přístupu k němu (*take down*).

V návrhu rovněž **zůstává zachován zákaz uložení povinností obecného dohledu** či povinnosti aktivně vyhledávat nezákonný obsah. Vypadá to tedy, že poskytovatelé nebudou muset proaktivně zavádět filtry obsahu apod. V zájmu zachování jejich motivace takové systémy (ať již manuální, nebo zejm. automatizované) zavádět DSA stanoví, že dobrovolná činnost poskytovatelů sama o sobě nevylučuje uplatnění výše zmíněných výjimek z odpovědnosti (jinými slovy zavedení a provozování automatického filtru nezákonného obsahu neznamena, že poskytovatel o takovém obsahu ví).

Specificky u **online tržišť a dalších služeb s online prodejem** jsou pak zvláště chráněna práva spotřebitelů vůči poskytovatelům, které spotřebitelé vnímají jako prodávající, byť by tomu tak formálně být nemuselo. DSA konkrétně stanoví, že výjimky z odpovědnosti (dle spotřebitelského práva) vůči spotřebitelům se na poskytovatele těchto služeb neuplatní, pokud celková prezentace služby vyvolává ve spotřebiteli dojem, že kontrahuje se samotnou online platformou nebo subjektem pod její kontrolou.

Nové nástroje boje proti nezákonnému obsahu

K základním principům odpovědnosti a boje proti nezákonnému obsahu, které byly právě popsány a zůstaly nezměněny, přibyla řada zpřesnění, doplnění a nových institutů.

DSA v první řadě obsahuje novou definici nezákonného obsahu, který se svými pravidly snaží z platformy odstranit - tím je jakákoliv informace, zboží nebo služba, která odporuje právu EU nebo právu členského státu EU, a to „bez ohledu na přesný předmět nebo povahu tohoto zákona“^[4]. To je samo o sobě velmi široké pojetí, které bude patrně zahrnovat např. i nebezpečné výrobky, padělky, služby poskytované nelicencovanými subjekty apod. Definice nezákonného obsahu v návrhu DSA však výslovně zahrnuje rovněž veškeré informace, které s nezákonným obsahem nějak souvisejí, týkají se ho. To by v praxi mohlo znamenat, že platformy budou muset zkoumat kontext informací, které na ně uživatelé (ať již spotřebitelé nebo obchodníci) ukládají a v tomto ohledu budou muset provádět dodatečná šetření. Je otázkou, do jaké míry je takový požadavek stále přiměřený a lze jej po platformách spravedlivě požadovat.

Aby se v praxi usnadnilo hlášení nelegálního obsahu, platformy budou muset zavést snadno přístupné a uživatelsky přívětivé **mechanizmy elektronického nahlášení nelegálního obsahu**. Hlášení musí nabídnout uživateli možnost vysvětlení, proč považuje daný obsah za nezákonný, vložení odkazu na umístění obsahu i uvedení informací o uživateli. Poskytovatel musí uživatele informovat o přijetí hlášení a o přijatých opatřeních. V případě odstranění či zneprístupnění obsahu pak musí poskytovatel informovat uživatele, který daný obsah na službu umístil, vč. uvedení informací o možnostech nápravných opatření. Rozhodnutí o odstranění či zneprístupnění obsahu včetně dalších informací budou muset být (anonymizovaně) publikovány ve veřejně přístupné databázi spravované Komisí.

Právě popsané povinnosti souvisejí s tím, že se DSA snaží chránit uživatele, jehož obsah byl

odstraněn, nebo který je platformou dočasně blokován pro opakovaná porušení a zneužití (takovou blokadu po předchozí výzvě DSA po platformách přímo vyžaduje). Konkrétně musí platformy zavést snadno přístupný a uživatelsky přívětivý **system na rychlé vyřizování stížností proti rozhodnutí o odstranění nebo zneprístupnění obsahu či pozastavení nebo ukončení poskytování služby uživateli nebo jeho účtu**. Jinými slovy, platformy s uživatelským obsahem budou muset zajistit, že jejich rozhodnutí budou přezkoumatelná, tento přezkum však bude provádět opět platforma samotná - DSA k němu říká pouze to, že nesmí být prováděn výhradně automatizovaně. Proti rozhodnutí platformy lze podat stížnost i k soudnímu nebo rozhodčímu orgánu.

Ve vztahu k obsahu se ještě sluší dodat, že DSA obsahuje řadu povinností v oblasti transparentnosti (jako je např. zveřejňování reportů o odstraňování nezákonného obsahu apod.). Měl by vzniknout institut tzv. „trusted flaggers“, jejichž hlášení platforma musí vyřizovat prioritně, apod.

Lze shrnout, že ve vztahu k (nezákonnému) obsahu je DSA na platformách doplněním a upřesněním stávajících pravidel, novinky přináší zejm. v rozšíření definice nezákonného obsahu a možností uživatelů se proti jeho odstranění a dalším rozhodnutím platformy bránit. To je zvláště významné s ohledem na současný trend automatické moderace obsahu ve spojení s opatřeními platform, která dnes v krajním případě umožňují až úplné odstranění uživatelského účtu s minimálními nástroji uživatelů pro obranu.

Součástí boje proti nezákonnému obsahu jsou i pravidla pro zobrazování reklam na platformách. Stávající pravidla DSA rozšiřuje o další povinnosti: reklamu jasně označit, včetně uvedení informace o zadavateli reklamy a o důvodech, proč se daná reklama zobrazuje konkrétnímu uživateli. Uvidíme, jak bude tato povinnost v praxi implementována a doufejme, že nebude znamenat další ukrojení prostoru z webových stránek .

Zvláštní režim největších platforem

Největší (slovy DSA velké nebo rozsáhlé) platformy jako nadnárodní sociální sítě nebo úložiště videí musí splnit další dodatečné povinnosti a pravidla. To platí, pokud počet jejich příjemců v EU dosahuje v průměru alespoň 45 milionů měsíčně (číslo by průběžně mělo odpovídat 10 % obyvatel EU).

DSA takovým platformám především ukládá, aby **samy identifikovaly všemožná rizika vyplývající z jejich služeb a přijaly opatření ke zmírnění těchto rizik - ať již rizika vyplývají z možnosti šíření nelegálního obsahu, negativních efektů na základní práva nebo možné manipulace dané služby s různými negativními společenskými dopady**. Tato analýza by měla probíhat mj. za účasti zástupců příjemců služby či zástupců skupin potenciálně ovlivněných službami platformy. S povinností identifikovat a snižovat rizika souvisí také povinnost velkých platforem podrobit se alespoň jednou ročně auditu a zveřejnit související informace.

Další relativně nenápadnou, ale významnou změnou může být oblast doporučujících systémů, tedy algoritmů, které velké platformy využívají pro přizpůsobení obsahu, který příjemci zobrazují. Parametry těchto systémů musejí být uvedeny v podmínkách služby, včetně uvedení možností úpravy těchto parametrů. Z pohledu ochrany soukromí, ale i celé řady dalších aspektů, je důležité, že alespoň jedna z těchto možností řazení obsahu by neměla být založena na profilování a že příjemce služby by měl mít vždy snadnou možnost způsob řazení změnit.

Kompetentní orgány a sankce

Dohled nad dodržováním DSA má v jednotlivých zemích připadnout **koordinátorům digitálních služeb** - orgánům, které členské státy určí pro tuto roli. Současně DSA zavede **Evropský výbor pro**

digitální služby tvořený představiteli koordinátorů digitálních služeb, který by měl sloužit jako poradní orgán koordinátorům digitálních služeb a Komisi.

Mezi pravomoci koordinátorů digitálních služeb by mělo patřit:

- požadovat od poskytovatelů zprostředkovatelských služeb a dalších osob informace o možném porušení DSA;
- provádět **místní šetření** u poskytovatelů zprostředkovatelských služeb za účelem prozkoumání i zajištění kopií informací týkajících se podezření na porušení předpisů;
- požadovat po zaměstnancích nebo představitelích poskytovatelů zprostředkovatelských služeb vysvětlení k informacím týkajících se podezření na porušení předpisů;
- **příkazat zastavení porušování předpisů, případně uložit nápravná opatření;**
- ukládat **pokuty a penále;**
- ukládat předběžná opatření;
- v krajních případech požadovat po řídicím orgánu poskytovatele zprostředkovatelských služeb přijetí **akčního plánu pro zastavení porušování** předpisů, či požadovat po soudním orgánu příkaz pozastavení poskytování služby.

Maximální výši **finančních sankcí** při porušení povinností podle DSA stanoví jednotlivé členské státy, a to až do výše 6 % ročního příjmu nebo obratu poskytovatele zprostředkovatelských služeb (nebo až 1 % v případě poskytnutí nebo neopravení nesprávných, neúplných nebo zavádějících informací nebo nepodrobení se místnímu šetření). V případě uložení penále by toto nemělo překročit 5 % průměrného denního obratu poskytovatele zprostředkovatelských služeb denně. Tyto stropy jsou nastaveny poměrně vysoko a zjevně mají poskytovatele zprostředkovatelských služeb odradit od porušování regulace. Jak budou v jednotlivých členských státech implementovány a uplatňovány v praxi, je samozřejmě jinou otázkou vzdálenější budoucnosti.

Začátek dlouhé cesty

Revize evropské regulace digitálního trhu je bezpochyby namístě, a pokud se podaří, může pomoci velké množině subjektů - od spotřebitelů a dalších příjemců vč. obchodníků na platformách přes menší platformy až po relativně velké národní poskytovatele digitálních služeb všeho druhu. Nadnárodním gigantům novinky zřejmě příliš vyhovovat nebudou, jejich regulace je však z mnoha důvodů (ochrany uživatelů, ochrany stávající i budoucí konkurence apod.) potřebná.

DSA považujeme za zajímavý a nadějný návrh, který bude potřebné na mnoha místech zpřesnit. K další diskusi je mj. nepochybně definice nezákonného obsahu, která je velmi široká a na poskytovatele digitálních služeb by mohla klást neodpovídající požadavky. V této souvislosti je naopak zajímavé, že Komise nakonec upustila od uchopení škodlivého obsahu, tj. obsahu, který sice není nezákonný, ale je jinak problematický, jako jsou např. dezinformace. Bude zajímavé sledovat, zda se toto téma v rámci dalšího projednávání DSA znovu objeví.

Je důležité si uvědomit, že DSA ukládá poskytovatelům digitálních služeb řadu povinností, které jsou ale v některých případech současně jejich pravomocemi. Zejm. se to týká oblasti nezákonného obsahu - jeho odstraňování platformami a blokování uživatelů je totiž aktivita, která je velmi často v konkrétních případech kritizovaná a zaznívají hlasy o přílišném vlivu platform. DSA na jednu stranu správně požaduje větší transparentnost v této oblasti, ale současně tyto jejich povinnosti a pravomoci potvrzuje a některé z nich (konkrétně blokace uživatelů) nově zavádí. S tím sice zavádí také nové prostředky nápravy a obrany proti rozhodnutím platform, o těchto prostředcích (stížnostech) budou ale v praxi opět rozhodovat především platformy samotné. A byť existuje i možnost bránit se proti rozhodnutím platformy soudně, přínos této možnosti bude z důvodů délky soudního rozhodování a množství případů spíše omezený.

Mgr. Michal Nulíček, LL.M., CIPP/E
Advokát / Partner

Mgr. David Sláma
Advokátní koncipient / Junior Lawyer

[ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.](#)

GEMINI Center
Na Pankráci 1683/127
140 00 Praha 4

Tel.: +420 224 216 212
Fax: +420 224 215 823
e-mail: praha@rowanlegal.com

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu).

[2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES.

[3] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci

některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách).

[4] Návrh DSA, článek 2(g).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)